

Genretrækkene i produktion af podcast

I dette forløb skal I arbejde med en ny genre, nemlig podcasten. I forløbet vil I måske opdage, at genren trækker på dramaturgi og virkemidler fra flere forskellige genrer, som I allerede kender.

I forløbet skal I:

- lære genren og dens kendetegn at kende ved at lytte til en række forskellige podcasts
- analysere podcasts - dramaturgi og virkemidler
- arbejde med ordkendskab, ordkort i individuelle dokumenter
- og vi skal lave vores egen klasse-ordbank

Introsamtale

Tal først med din læringsmakker om følgende:

1. Hvad er forskellen på at *lytte* og at *høre*
2. Kender du nogle podcasts?
3. Hvad er en podcast? Giv et bud på en definition.
4. Hvad kan være fordelene ved at lave podcasts frem for radioudsendelser eller formidling gennem skriftlige medier?
5. Hvis du lytter til podcasts, hvornår gør du det så?

Lydfortællingens historie

En lydfortælling er en fortælling fortalt udelukkende gennem lyd som fx lydeffekter, stemmer og musik. En lydfortælling kan fx være en reportage eller et radiodrama. Så en lydfortælling kan være fiktiv, og den kan være dokumentarisk. Fælles for lydfortællingerne er at de bruger fiktive virkemidler for at fortælle historien - uanset om den er virkelig eller opdigtet.

Engang var lydfortællingerne primært knyttet til radioen, men med muligheden for at podcaste har lydfortællingerne fundet nye og nemmere måder at nå lytteren og er derfor en genre i vækst og med stor udbredelse.

Introduktionslytning: Skoleudflugten

<https://dansklf.dk/sites/default/files/lydfiler/lydfortaelinger/skoleudflugten.mp3>

Lav en kopi af skemaet nedenfor og udfyld det, mens du lytter. Måske skal I lytte til fortællingen et par gange.

Skoleudflugten

Tid og opbygning	
Tomme pladser	
Vendepunkter	
Højdepunkt	
Slutning	
Inger som fortæller	
Lydeffekter	

Teori

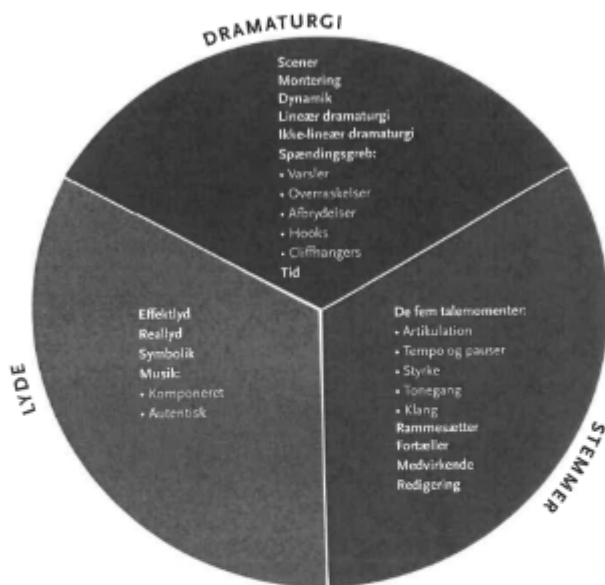
I skal nu læse en introduktion til den teori, som vi skal bruge, når vi skal analysere podcasts. I vil genkende en del af de faglige begreber fra andre genrer.

Læs

I skal læse teorisiderne med et dobbelt læseformål:

1. Individuelt: læs og forstå teorien - opret et kolonnenotat, hvor du forklarer dig selv minimum 4-6 af de faglige begreber
2. Marker i dit kolonnenotat (ved hjælp af en farve) hvad der er nyt.

Her bliver I introduceret til tre områder, som er gode at kende, når man skal analysere eller producere en *lydfortælling*. De tre områder er DRAMATURGI, STEMMER og LYDE.

DRAMATURGI

Bag enhver lydfortælling ligger mange timers lydoptagelser. Nogle af dem er optaget i et studie, andre on location. Nogle er optaget i *real time*, andre er *rekonstruktioner*, hvor man har forsøgt at genskabe en situation, efter at den har fundet sted. Efter de mange timers optagelser må *producenten* sortere i dem og udvælge, hvilke han vil bruge, og hvilke der skal skrottes.

Scener

De udvalgte optagelser bliver klippet sammen til *scener*. En scene er et lille afsluttet handlingsforløb i den store fortælling, og scenerne bidrager enten med at drive plottet frem eller beskrive historiens karakterer eller miljø.

<https://www.academicbooks.dk/da/content/lydfort%C3%A6llinger> Bog Trine May Lydfortællinger side 14 - 21

Med læringsmakker:

Samtale med din læringsmakker - give one get one.

Plenum:

Fælles opsamling og opstart på ordbank.

Særlig fokus på at forstå cirklen på s. 14.

Del nu klassen i 3 stor-grupper, således at hver stor-gruppe får ansvar for enten *dramaturgi*, *stemmer* eller *lyde*.

Dramaturgi:

Stemmer:

Lyd:

Lyt til [Kummefryseren fra Third Ear](#).

Alle opretter et kolonnenotat, der ser således ud:

DRAMATURGI	STEMMER	LYDE
• •	•	•

Lytningen er individuel. Under lytningen må man således holde pauser, så man kan notere sig hvilket minuttal, der sker noget i forhold til det fokus man har; *dramaturgi*, *stemmer* eller *lyde*.

Efter lytning udfylder vi i fællesskab hele kolonnenotatet.

Afrunding - alle læringspar bruger 2 min på at finde nye vigtige ord til ordbanken. Begrund og forklar jeres valg.

LEKTIE:

Lyt til første afsnit af *Kvinden med den tunge kuffert*. Sørg for at få styr på persongalleriet; hvem er hvem?

I dag bliver I introduceret til både, Third Ear, der består af Krista Moltzen og Tim Hinman, samt fortællingen om *Kvinden med den tunge kuffert*

Third Ear er et lydmagasin, der fortæller og formidler historier og rigtige hændelser, men også gør brug af de fortællegreb og virkemidler, som vi kender fra fiktionen og filmens verden.

I skal i dag lytte til det første afsnit i en serie om *Kvinden med den tunge kuffert*. Serien består af 7,5 afsnit, som er udgivet i samarbejde med Politiken. I kan tilgå alle afsnit på den downloadede app fra Politiken. I kan også bruge QR-koden fra teoribogen s. 31.

Inden I lytter, skal I lige tale med jeres læringsmakker om hvad I tror at denne podcastserie med titlen *Kvinden med den tunge kuffert* kan handle om.

Indre billeder

- Kunne I se personerne og stederne for jer?
- Hvordan forestiller I jer, personerne ser ud?
- Er det nemmere eller sværere at skabe indre billeder, når man lytter til en lydfortælling som denne fremfor at læse en bog? Begrund dit svar.

Dramaturgi (med læringsmakker)

I skal først indsætte "En ny klostergæst" i berettermodellen.

Herefter skal I undersøge hvilke spændingsgreb, der bliver brugt - og give eksempler på, hvordan.

Brug siderne med den teoretiske gennemgang som opslagsværk, hvis du er i tvivl om, hvad de faglige begreber dækker:

Varsler

Tænk på den sorte kat, som Krister møder ved sin ankomst til Ørslev Kloster. Hvorfor er den med - hvordan påvirker det os som lyttere, hvilke forventninger skaber det?

Lyt den indledende præsentation af klosteret igennem igen. Hvilke andre varsler er der.

Hvordan får det dig til at tænke på fortællingen?

- som fiktion (film eller litteratur)

- som dokumentar

Begrund dit svar.

Overraskelser

Hvilke overraskelser er med til at skabe stemning?

Og hvilken stemning er det der skabes?

Tænk evt. på Marias brug af printeren.

Afbrydelser

Et eksempel på at Krister afbryder sin egen fortælling er, da han om natten går over i kirken.

Hvorfor vælger han at lade afbrydelsen indgå som en del af fortællingen? Hvilken funktion har afbrydelsen?

Er der andre eksempler, hvor Krister afbryder sig selv?

Cliffhangers og hooks

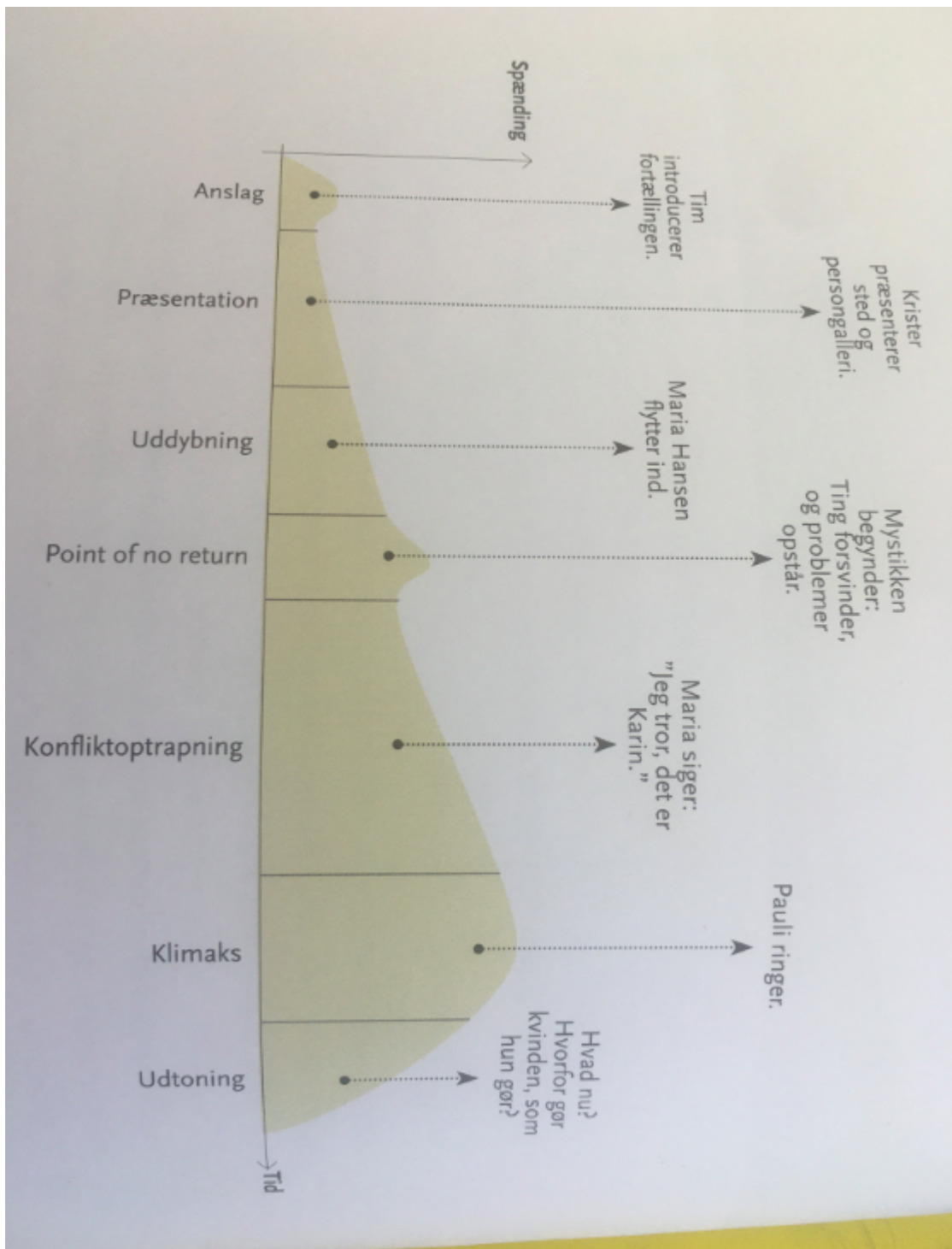
Et hook er en sætning, der lokker os til at blive ved med at lytte - lidt som gyserfilmens set-up. Krister bruger sætningen: *Der er noget særligt ved denne klostergæst.*

Hvilke hooks bruger Janne?

En ny klostergæst er første afsnit af en serie på 7,5 afsnit. Derfor ved vi naturligvis ikke, hvor det hele ender. Afsnittet i sig selv, slutter åbent.

Lav en liste over hvilke ting, du synes er uafklarede. Drøft det med din læringsmakker. Er det de samme ting, I har på listen?

Hvad tror I er hensigten med at lade afsnittet slutte med uafklarede spørgsmål? Virker det?

Dramaturgi

Ovenfor kan I se, hvordan man kunne lave en berettermodel for afsnittet "En ny klostergæst"

I skal nu arbejde mere i dybden med dramaturgien og spændingsopbygningen. Til det formål skal I bruge skemaet nedenfor.

I skal arbejde med opgaverne, som I kan se på vedhæftede billede.

Anslag

Som i næsten alle Third Ears *podcasts* indledes fortællingen med en intro, hvor Tim præsenterer, hvad der venter os. Introen fungerer som anslag. Her skal lytterens opmærksomhed fanges, og der skal slås en stemning og et tema an.

- Hvad gør Tim for at skabe spænding, allerede inden fortællingen er begyndt? Lykkes det ham at skabe spænding? Bliver I nysgerrige? Hvilket indtryk får vi af, hvad der venter os?

Præsentation

Selve fortællingen begynder med, at Krister først præsenterer stedet og herefter personerne.

- Hvad tænker I om de spændingsgreb, Krister benytter i sin præsentation?

Konfliktoptrapning

Tretallet er et tilbagevendende, ældgammelt træk i fortællinger, og det virker også godt i mundtlig formidling. I retorikken kalder man det et *trikolon*, og det er en slags tretrinsraket, hvor man nævner tre eksempler lige efter hinanden. Trikolonet indgår også flere gange i forbindelse med konfliktoptrapningen i "En ny klostergæst".

- Find eksempler. Hvorfor virker trikolonet godt?

Fortsæt med at drøfte spændingen i modellens videre faser, og noter jeres pointer.

PODCASTENS TITEL:

PRODUCENT:

ÅRSTAL:

Spændingsgreb	Eksempler (minuttal)	Egne kommentarer
Varsler		
Overraskelser		
Afbrydelser		
Hooks		
Cliffhangers		

Mange flere detaljer

Gruppearbejde

Hver gruppe får nu et fokuspunkt med en lang række underpunkter, der skal analyseres og eksemplificeres (dokumenteres) i en fremlæggelse.

De to hovedpunkter er lyde og stemmer.

Lyde	Stemmer og tid
Effektlyd	Rammesætteren
Reallyd	Fortælleren
Musik	De medvirkende
	Fortalt tid/fortælle tid

Grupperne får udleveret spørgsmål på kopiark.

Alle grupper skal oprette et kolonnenotat, hvor de kan svare på spørgsmålene og ligge deres links ind til præsentation.

At krydse en streg i sandet

Drengen på knallerten

Tænk over, hvad det er for en streg, der krydses - og om den krydses mere end én gang.

Beskriv drengen.

Drengen på knallerten er en del af en serie af hinanden uafhængige fortællinger, som er produceret af Third Ear. Fortællingerne har det til fælles, at de alle handler om det "at krydse en streg i sandet".

Diskuter med din læringsmakker, hvad det udsagn betyder.

Find eksempler på, hvornår I selv har stået i en situation, hvor I har krydset en streg i sandet.

Lyt nu til fortællingen

Hvilken betydning har det, når man krydser en streg i sandet? Kan I finde andre ordsprog/talemåder, der har samme eller næsten samme betydning?

Hvilken streg er det, der krydses? Hvornår er i fortællingen, tænker I, at drengen krydser stregen?

Krydser han stregen flere gange? Og kan man det?

[Drengen på knallerten](#)

Gruppearbejde

Efter første lytning skal I arbejde i grupper. Hver gruppe får udleveret ark med spørgsmål, der skal besvares og fremlægges for de andre. Grupperne skal aflevere deres noter her i min uddannelse, så de bliver tilgængelige for de andre grupper, da ingen skal arbejde med de samme opgaver indenfor

stemmer 2-3 gr

dramaturgi 1gr

lyde 2-3 gr

Analyse - brug af modellen

Lyt til podcasten Dobbeltgænger, der ligesom de andre podcasts vi har lyttet til i dette forløb, er udgivet af Third Ear.

Ligesom vi har gjort de andre gange, skal du tale med din sidemakker om, hvad du forventer af en fortælling, der har titlen "Dobbeltgænger".

Mens du lytter til podcasten Dobbeltgænger, som varer ca 46 min, skal du finde analysecirklen frem. Du kan vælge at arbejde digitalt, eller du kan få en kopi af cirklen fra din lærer.

Du skal, mens du lytter, forsøge at gøre dig noter, til din kommende analyse. Noter, hvad du synes er effektivt under lytningen. Noter også, hvilke minuttal, de forskellige virkemidler kommer i spil.

Efter lytningen skal du lave en hurtig-analyse af alle punkterne fra teori- og analysearkene.

Vælg herefter de 4-5 punkter, som du synes der er "mest kød på."

Angivelse af oplæsningsstykke

Her skriver du, hvilken tekst du har valgt at læse op. Din oplæsningstekst skal vedlægges synopsen.

Kildefortegnelse

Her skriver du en liste over de tekster og websteder, du har anvendt i fordybelsesarbejdet. Måske har du lyttet til interviews med Third Ear eller andre.

Evt. bilag

Ud over din oplæsningstekst kan du evt. vedlægge et bilag, som fx et registreringsark over lyde, stemmer og tid i dit valgte uddrag. Du skal kun vedlægge et sådant, hvis du vil bruge det til prøven.

Den mundtlige prøve

Selve prøven varer ca. 20 minutter, og de første 10 minutter har du til din rådighed. Her skal du fremlægge dit arbejde. Her er det vigtigt, at du er velforberedt og ved, hvad du vil sige. Vær præcis i dine formuleringer. Du behøver ikke referere din valgte lydfortælling, for din lærer og censor har lyttet til den inden prøven. Det er vigtigere, at du får vist dem, hvor dygtig du er til at analysere og fortolke din lydfortælling.

Du må gerne have noter med, men det vil være en dårlig ide at have alt for mange. Og lad det bare være stikord. Du skal ikke læse din analyse op, men tale frit ud fra punkterne i din synopsis. Du må gerne indføje stikord i selve synopsen.

De sidste ti minutter er en dialog mellem dig, din lærer og din censor. De har sikkert uddybende spørgsmål til dig om denne fantastiske genre. Vær opmærksom på, om spørgsmålene er konkrete i relation til fortællingen, eller om de er mere åbne spørgsmål, der i højere grad handler om din egen opfattelse. Der vil sikkert være spørgsmål af begge slags.

Held og lykke!

På ovenstående sider kan du se en oversigt over, hvad en synopsis skal indeholde.

Øvelsen her er med udgangspunkt i fordybelsesområdet: Podcasts og lydfortællinger.

Synopsis-opgaven gennemgås fælles på klassen.

Alle skal lave en lille video, hvor de fremlægger deres analysepunkter.

Samtidig afleveres en printet udgave af synopsen.